

Raadsvoorstel

Opsteller

Plukkel, Martijn

Vergadering van

22 augustus 2023

Kenmerk

Z/23/061415 / D/23/113920

Portefeuillehouder

Arjan Noorthoek

Portefeuille

Openbare Ruimte/IBOR

Onderwerp

Openbaarheid fietspad Oortjespad

Samenvatting

Om de veiligheid van de fietsers zoveel mogelijk te waarborgen is besloten in de zomer van 2018 een tijdelijk vrij liggend fietspad, voor een periode van 4 jaar, naast het Oortjespad aan te leggen, deels op een aangrenzend agrarisch perceel en deels op terrein van het recreatieschap.

Het fietspad en de verlegging van het Oortjespad waren destijds in strijd met het bestemmingsplan en zijn aangelegd met een tijdelijke vergunning. De omgevingsvergunning is op 2 juni 2018 verleend en geldt voor 4 jaar.

Op 2 februari 2021 heeft het college het besluit genomen het fietspad een definitieve status te geven (D/21/005987). Het al aangelegde fietspad en de verlegging van het Oortjespad liggen op grond van een particulier. De gemeente Woerden heeft een tijdelijke huurovereenkomst opgesteld met de eigenaar voor de duur van het project, maar wenst nu de grond te kopen of te onteigenen van de huidige eigenaar. Er is geen overeenstemming over het kopen van de grond bereikt. De eigenaar wil de huidige huurovereenkomst continueren.

Op 21 december 2022 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan 'Fietspad Oortjespad Kamerik' vastgesteld (raadsvoorstel D/22/077856). Hiermee is er een definitieve planologische status ontstaan voor het huidige gebruik en is er een basis om de grond waar het fietspad op is gelegen desnoods te onteigenen.

Om onteigening mogelijk te maken, cq. het fietspad een definitieve status te kunnen geven, is een besluit nodig om het fietspad de status openbare weg te geven.

Gevraagd besluit

1. Het fietspad langs het Oortjespad als openbare weg aan te wijzen en voor zover nodig als openbare weg te bestemmen;
2. Het fietspad ingevolge artikel 49 Wegenwet op te nemen als openbaar fietspad in de wegenlegger van de gemeente.

Inleiding

Op basis van voortschrijdend inzicht is de gemeente van oordeel dat de tijdelijke situatie langs het Oortjespad niet

volstaat en dat het fietspad langs het Oortjespad een permanente status dient te krijgen om de veiligheid van de fietsers ook na de reconstructiewerkzaamheden in De Kanis op het gewenste niveau te houden.

Dit is van begin af aan de intentie geweest van de gemeente Woerden en bekend bij de huidige eigenaar. Het tijdelijke huurcontract is inmiddels verlopen. De gemeente heeft met het vaststellen van het bestemmingsplan 'Fietspad Oortjespad Kamerik' het gebruik als fietspad planologisch vastgelegd mede met het oog op de wens om de gronden uiteindelijk in eigendom te krijgen.

Met het oog op de toekomstbestendigheid, beheer, onderhoud en aansprakelijkheid acht het college het niet langer gewenst dat het fietspad is gelegen op gehuurde grond van particulieren.

Een openbare weg is voor een ieder toegankelijk. Dit houdt in dat er sprake is van een vrije toegankelijkheid van de weg. Hierbij dient de eigenaar van de grond waarop de weg is gelegen het gebruik van de weg door het publiek toe te laten. Er kan pas sprake zijn van een openbare weg als de rechthebbende aan de weg de bestemming openbare weg heeft gegeven. Er is daarnaast ook medewerking vereist van de gemeenteraad, door daartoe te nemen besluiten.

Volgens artikel 4 van de Wegenwet is een weg openbaar:

- I. wanneer deze gedurende dertig achtereenvolgende jaren (na 1902) voor een ieder toegankelijk is geweest;
 - II. wanneer deze gedurende tien achtereenvolgende jaren (na 1902) voor een ieder toegankelijk is geweest;
 - III. wanneer de rechthebbende aan de weg de bestemming van openbare weg heeft gegeven.
-

Participatieproces

Met de definitieve status van het fietspad ging een langgekoesterde wens van de omgeving in vervulling, vertegenwoordigd in het Dorpsplatform Kamerik Vandaag.

De definitieve status van het fietspad staat niet ter discussie. Het bestemmingsplan is onherroepelijk en er zijn indertijd geen zienswijzen ingediend op het ontwerp bestemmingsplan.

Met de eigenaar van de gronden is nog geen zicht op het bereiken van overeenstemming over de aankoop van de benodigde gronden. Over een alternatief, een marktconforme huurovereenkomst in combinatie met een zakelijk recht overeenkomst, is ook geen overeenstemming te bereiken. Hierop is aan de eigenaar te kennen gegeven dat een onteigeningsprocedure wordt voorbereid.

Wat willen we bereiken

Het fietspad langs het Oortjespad een definitieve en permanente status geven.

Wat gaan we daarvoor doen

Het fietspad heeft al een juridisch-planologisch permanente status. Om de status van het fietspad verder definitief te maken dient deze als openbare weg te worden aangewezen.

Argumenten

1.1 Door het fietspad als openbare weg aan te wijzen, blijft deze definitief toegankelijk voor publiek. Dit staat los van de formele eigendomssituatie.

In de huidige situatie is het fietspad ook openbaar toegankelijk. De eigenaar kan echter door middel van bv. een bordje 'eigen weg' een einde maken aan deze toegankelijkheid. Met een besluit over de openbaarheid wordt dit onmogelijk gemaakt.

1.2 Zowel over het kopen van de gronden als over het huren van de gronden met een zakelijk recht overeenkomst is geen overeenstemming bereikt.

Met het onherroepelijk bestemmingsplan en het besluiten tot openbaarheid van het fietspad is er voldoende grond om over te gaan tot een onteigeningsprocedure.

1.3 Onteigening is de laatste stap om tot een definitief fietspad te komen

Met het bestemmen van het fietspad tot een openbare weg rest alleen de eigendomssituatie. Het besluit waarbij de Kroon de percelen onteigent, is de volgende stap in het proces.

2.1 In de wegenlegger wordt vastgelegd wie verantwoordelijk is voor onderhoud aan een weg

Alle wegen die buiten de bebouwde kom liggen (conform Wegenwet) dienen in de wegenlegger te worden opgenomen. Daarbij wordt in de wegenlegger vastgelegd wie eigenaar, onderhoudsplichtige en beheerder is van de betreffende weg.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

1.1 Conform de Wegenwet, artikel 4 onder III dient de eigenaar van de weg medewerking te verlenen aan het openbaar bestemmen van het fietspad.

Hoewel hier geen schriftelijk verzoek aan ten grondslag ligt, kan met de openbaarheid in de afgelopen 4 jaar en de doorlopende huurovereenkomst wel gesteld worden dat de eigenaar achter de openbaarheid staat. De eigenaar legt sinds ingebruikname van het fietspad alle onderhouds- en beheertaken betreffende het fietspad bij de gemeente. Uit deze omstandigheden en het gedrag van de eigenaar kan in alle redelijkheid worden afgeleid dat alle betrokkenen niet van mening verschillen over de status van openbare weg van het fietspad.

Of er wel of geen expliciet verzoek is gedaan aan de gemeenteraad om een besluit te nemen is niet doorslaggevend. Het bestemmen van de weg als openbare weg is vormvrij en kan ook blijken uit feitelijke handelingen. In dit geval is het feitelijk handelen van de eigenaar het neerleggen van de onderhoudsplicht bij de gemeente. Daarbij is er in berust dat er een (permanent) fietspad op de grond komt te liggen omdat er geen zienswijze tegen het bestemmingsplan is ingediend. Hieruit blijkt de onmiskenbare bedoeling om de weg als openbare weg te bestemmen.

1.2 Indien niet besloten wordt het fietspad als openbare weg te bestemmen, is de kans groot dat het fietspad niet langer gebruikt kan worden en de fietsers weer op de rijbaan terecht komen.

Dit is een onwenselijke situatie vanuit gemeentelijk en provinciaal beleid.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

Dit besluit heeft geen financiële consequenties.

Communicatie

Na besluitvorming over de openbaarheid van het fietspad wordt dit conform de Wegenwet gecommuniceerd met Gedeputeerde Staten. Ook wordt de eigenaar van de gronden geïnformeerd over de besluitvorming in dit voorstel. Tegen het besluit kan bezwaar, beroep en hoger beroep worden ingesteld. Het besluit wordt daarom ook gepubliceerd conform de Awb artikel 3:42.

Vervolgproces

Na besluitvorming wordt de Kroon verzocht de benodigde gronden ter onteigening aan te wijzen.

Bevoegdheid raad

Wegenwet artikel 4, lid 1 onder III en artikel 5, lid 1

Bijlagen

- D/23/116818: Raadsbesluit openbaarheid fietspad Oortjespad
- D/23/113919: Tekening gronden fietspad
- D/21/005987: Besluit B&W d.d. 2 februari 2021
- D/22/077856: Besluit raad d.d. 15 november 2022

